

HARAM VE HELÂL KILMA YETKİSİ (4)

(...dünden devam)

Kur'ân, ana hatlarıyla bir yaşam tarzı çizer. Kur'ân'ın çizdiği genel esaslara aykırı olmamak şartıyla ayrıntılar, insanların yararlarına uygun biçimde serbest bırakılmıştır. Kılı kırk yararcasına ayrıntılarla uğraşmak, dinin amacından uzaklaşmaya neden olur. Tefsîrlerde ve fıkıh kitaplarında Allah'ın Elçisinin kastetmediği, hattâ hatırına bile getirmediği yorumlar ve hükümler vardır. Oysa Allah'ın Elçisi: *"Benim sizi serbest bıraktığım şeylerde siz de beni serbest bırakın!"* fermânıyla ümmetine, ayrıntılarla uğraşmamalarını öğütlemiştir.

Selmân-i Fârisî'nin anlattığına göre Allah'ın Elçisinden birtakım şeyler sormuşlar, buyurmuş ki: *"Helâl, Allah'ın, Kitâbında helâl kıldığı şeyler; haram da Kitâbında haram kıldığı şeylerdir. Allah'ın, Kitâbında bildirmediği şeyler, muâf tuttuklarındandır. Kendinizi zorlamayın."* (Tirmizî, Libas: 6), *"Müslümanların içinde suçu en büyük olan, bir helâlin haram kılınmasına sebeb olandır"* (Buhârî, İ'tisam: 3).

Böylece Allah Elçisinin telkini de Kur'ân'ın telkiniyle birleşmektedir. Allah'ın, Kur'ân'ında haram kılmadığı şeyleri, birtakım akıl yürütmelerle haram kılmak, dini güçleştirmekten başka bir sonuç vermez. Dîn kolaylıktır. *"Allah size kolaylık ister, güçlük istemez"* (Nahl: 125). buyurulduğu gibi Bakara Sûresinin son âyetinde de:

"Yâ Rabbi, bizden öncekilere yüklediğin ağır yükleri bize yükleme!"

diye dua edilip Allah'tan, dinde kolaylık istenmesi öğütlenmektedir. Dinin son şekli İslâm, insanları daha iyi şartlar içinde, güzel ahlâk ile bezeyip mutlu kılmak için gönderilmiştir, onları dünya nimetlerinden yoksun bırakmak için değil. Kur'ân'ın genel prensipleri her devre uyar. Ayrıntı ise çağın gereklerine göre saptanır. Ayrıntıya âit hükümler, zaman ve şartların değişmesiyle değişebilir. Çünkü zaten Allah'ın kesin hükmü olmayan bu hususlar, insanların ictihâdı sonucu ortaya çıkmıştır. Ama Allah'ın buyrukları olan Kur'ân'ın genel esasları değişmez.

Mâide Sûresi'nin 3'ncü âyetinde dinin tamamlandığı bildiril-mektedir. *"Allah, Nûh'a, İbrahim'e, Mûsâ'ya ve İsa'ya tavsiye ettiği hükümleri*, Hz. Muhammed(s.a.v.)'e de *din yasası olarak vahyetmiş*

"

'
sonra ona:

"Seni buyruğumuzdan bir düzene koyduk, ona uy!"

buyurmuştur. Kur'ân vahyinden sonra hiç kimsenin, bir din koymağa veya dinin vahyedilmiş sarih hükümlerini değiştirmeğe hakkı yoktur:

"Yoksa onların, kendilerine Allah'ın izin vermediği din yasaları koyan tanrıları mı var?"
buyurulmuştur.

***